

Broj: 03-02-604/2024
Sarajevo, 21.06.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- **Predstavnički dom -**
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući
- **Dom naroda -**
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije BiH, a u vezi sa odredbama čl. 163, 164. i 165. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i čl. 155, 156. i 157. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), **radi razmatranja i prihvatanja, dostavljam Vam NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOŠLJAVANJU STRANACA**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 36. sjednici, održanoj 20.06.2024. godine.

Nacrt zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

- Prilog u printanoj i elektronskoj formi (CD):
- Nacrt zakona na bosanskom jeziku,
 - Odredbe zakona koje se mijenjaju i dopunjuju,
 - Obrazac 1a,
 - Obrazac 2,
 - Obrazac IFP-NE,
 - Izjava o usklađenosti,
 - Zaključci/Mišljenja skupština kantona i
 - Zakon o zapošljavanju stranaca
- („Službene novine Federacije BiH“, broj: 111/12)

Co: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
gosp. Adnan Delić, ministar

Co: predmet

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

NACRT

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOŠLJAVANJU STRANACA

Sarajevo, juni 2024. godine

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOŠLJAVANJU STRANACA**

Član 1.

U Zakonu o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH”, broj: 111/12), član 3. stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Obrtnik je u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj: 75/21) fizičko lice koje obavlja djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih lica sa kojima je u obavezi zaključiti ugovor o radu u skladu sa propisima iz oblasti radno – pravnih odnosa.”

Član 2.

U članu 8. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Rješenje iz stava (2) ovog člana nadležna kantonalna služba dužna je donijeti u roku od najdalje 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava (2) ovog člana.”

Stavovi (3) do (7) postaju stavovi (4) do (8).

Član 3.

U članu 9. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Postupak i proceduru izdavanja radne dozvole propisuje Federalno ministarstvo, u roku od najdalje 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

Član 4.

U članu 15. u stavu (1) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

„Strancu koji se zapošljava u skladu sa odlukom o deficitarnim zanimanjima iz člana 15a. ovog zakona.”

Član 5.

Iza člana 15. dodaje se član 15a. koji glasi:

„Član 15a.

- (1) Na osnovu stanja na tržištu rada na nivou Federacije, u pogledu broja i strukture nezaposlenih lica, te potreba pojedinih privrednih djelatnosti, Federalni zavod za zapošljavanje najkasnije do 30.10. tekuće godine, nakon provedenih konsultacija sa reprezentativnim udruženjem poslodavaca, te uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva, donijet će odluku o deficitarnim

zanimanjima za koje nadležne kantonalne službe nisu obavezne pribaviti odobrenje Federalnog zavoda za zapošljavanje iz člana 7. stav (2) ovog zakona.

- (2) Procjena stanja i potreba na tržištu rada iz stava (1) ovoga člana, utvrđivat će se na nivou Federacije na osnovu kriterija koji se odnose na:
 - zanimanja koja nedostaju,
 - provedbu strateških i investicijskih projekata,
 - druge okolnosti važne za ekonomski rast i održivi razvoj.
- (3) Federalni zavod za zapošljavanje dužan je pratiti stanje i potrebe iz stava (1) ovoga člana i u skladu s istim, vršiti izmjene i dopune odluke iz stava (1) ovog člana.
- (4) Odluka iz stava (1) ovoga člana objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH" i na web stranici Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi.
- (5) Zanimanja iz odluke iz stava (1) ovog člana, izuzeta su od provjere podataka na evidencijama nezaposlenih lica i davanja odobrenja Federalnog zavoda za zapošljavanje iz člana 7. stav (2) ovog zakona prilikom izdavanja radne dozvole."

Član 6.

U članu 21. stav (1) mijenja se i glasi:

„Kantonalne službe za zapošljavanje obavezne su o izdatim radnim dozvolama voditi odgovarajuću evidenciju u skladu sa Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH”, br. 74/18 i 90/20).“

Član 7.

U članu 22. stav (1) briše se tačka d), a dosadašnja tačka e), postaje tačka d).

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOSŁJAVANJU
STRANACA

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana IV.A.20.(1) d), a u vezi sa članom III.2.e) i članom II.A.2.1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema odredbama člana IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije, Parlament Federacije nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti, a prema odredbama člana III.2.e) federalna vlast i kantoni nadležni su za socijalnu politiku.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike od strane Udruženja poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine dostavljena je inicijativa sa tekstom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca, te je istom zatraženo pokretanje odgovarajućih aktivnosti u cilju dostavljanja navedenog teksta Zakona u parlamentarnu proceduru. Naime, Federacija Bosne i Hercegovine, odnosno Bosna i Hercegovina susreće se sa problemom nedostatka radne snage, posebno u proizvođačkim, uslužnim i drugim djelatnostima, što se posebno odražava na velike poslodavce koji su pretežno orijentisani na izvoz. Nedostatak radne snage aktuelan je problem u posljednjih nekoliko godina za domaće privrednike, posebno izvoznike, bez obzira što na evidencijama službi za zapošljavanje postoji određen broj nezaposlenih lica sa zanimanjima za koje poslodavci smatraju da su deficitarna zanimanja, ta lica ipak ne traže posao nego su u evidencijama zbog zdravstvenog osiguranja i drugih eventualnih socijalnih naknada, koje ostvaruju kao nezaposlena lica. S tim u vezi, ovo ministarstvo je priprenilo Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Kako se ovim zakonom uređuje oblast koja je u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalnih vlasti, Prednacrt Zakona dostavljen je svim skupštinama kantona u Federaciji BiH, radi pribavljanja mišljenja o istom.

Također, Prednacrt Zakona dostavljen je Federalnom zavodu za zapošljavanje i kantonalnim službama za zapošljavanje.

Pored toga, Prednacrt Zakona upućen je Savezu samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, odnosno Delegaciji sindikata u Ekonomsko-socijalnom vijeću za teritoriju Federacije BiH i Udruženju poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine, kao

reprezentativnim udruženjima radnika, odnosno poslodavaca na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, radi davanja mišljenja.

Prednacrt Zakona upućen je i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, radi davanja mišljenja, te Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Također, na Prednacrt Zakona zatraženo je mišljenje Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju Federacije BiH.

U skladu sa članom 27. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH”, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), na navedeni Prednacrt Zakona zatražena su mišljenja Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva pravde i Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije.

III – USKLAĐENOST SA PROPISIMA EUROPSKE UNIJE

Imajući u vidu predmet i sadržaj ovog zakona, utvrđeno je da ne postoje odgovarajući izvori prava Europske unije sa kojim je potrebno izvršiti usklađivanje.

IV - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. određena je definicija obrtnika u skladu sa novim Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj: 75/21).

Članom 2. ovog Zakona dodan je novi stav u članu 8. kojim se propisuje da je rješenje o radnoj dozvoli nadležna kantonalna služba dužna donijeti u roku od najdalje 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za njeno izdavanje.

Članom 3. ovog Zakona propisano je da će postupak i proceduru izdavanja radne dozvole propisati Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, u roku od najdalje 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 4. ovog Zakona u članu 15. u stavu (1) dodata je nova tačka g) kojom se propisuje izuzetak kod izdavanja radne dozvole strancu koji se zapošljava u skladu sa Odlukom o deficitarnim zanimanjima iz člana 15a. ovog zakona.

Članom 5. ovog Zakona dodaje se novi član 15a. kojim se propisuje da će na osnovu stanja na tržištu rada na nivou Federacije, u pogledu broja i strukture nezaposlenih osoba, te potreba pojedinih privrednih djelatnosti, Federalni zavod za zapošljavanje najkasnije do 30.10. tekuće godine, nakon provedenih konsultacija sa reprezentativnim

udruženjem poslodavaca, te uz prethodno pribavljenu saglasnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, donijeti odluku o deficitarnim zanimanjima za koje nadležne kantonalne službe nisu obavezne pribaviti odobrenje Federalnog zavoda za zapošljavanje. Procjena stanja i potreba na nivou Federacije utvrđivat će se na osnovu kriterija koji se odnose na zanimanja koja nedostaju, provedbu strateških i investicijskih projekata i druge okolnosti važne za ekonomski rast i održivi razvoj. Federalni zavod za zapošljavanje dužan je pratiti stanje i potrebe i u skladu s istim, vršiti izmjene i dopune navedene odluke, a ova odluka objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH" i na web stranici Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi. Zanimanja iz navedene odluke, izuzeta su od provjere podataka na evidencijama nezaposlenih i davanja odobrenja Federalnog zavoda za zapošljavanje prilikom izdavanja radne dozvole.

Članom 6. ovog Zakona propisano je da su kantonalne službe za zapošljavanje obavezne o izdatim radnim dozvolama voditi odgovarajuću evidenciju u skladu sa novim Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH”, br. 74/18 i 90/20).

Članom 7. ovog Zakona propisuje se da se u članu 22. stav (1) briše tačka d), a dosadašnja tačka e), postaje tačka d), kojom se propisivalo da se odredbe Zakona o zapošljavanju stranaca ne primjenjuju na stranca koji je direktor privrednog društva u većinskom vlasništvu stranog pravnog ili fizičkog lica.

V - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

(„Službene novine Federacije BiH”, broj: 111/12)

O d r e d b e
Zakona o zapošljavanju stranaca čije se izmjene i dopune predlažu

Član 3.

(1) Poslodavcem u smislu ovog zakona smatra se pravno ili fizičko lice koje obavlja privrednu ili drugu djelatnost i zapošljava strance na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

(2) Obrtnik i lice koja obavlja srodnu djelatnost u smislu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/09 i 42/11) jeste fizičko lice koje obavlja djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih lica sa kojima je u obavezi zaključiti ugovor o radu u skladu sa Zakonom o radu i kolektivnim ugovorom.

Član 8.

(1) Radna dozvola je osnov za zaključivanje ugovora o radu ili ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

(2) U skladu sa utvrđenom kvotom radnih dozvola u Federaciji, a na osnovu zahtjeva poslodavca, radnu dozvolu za zaključivanje ugovora o radu ili ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova u formi rješenja izdaje nadležna kantonalna služba.

(3) Radne dozvole utvrđene godišnjom kvotom izdaju se prvo za produženje već izdatih radnih dozvola, a zatim za novo zapošljavanje.

(4) Zahtjev za produženje radne dozvole poslodavac je dužan podnijeti u roku od 30 dana prije isteka njenog važenja.

(5) Protiv rješenja iz stava (2) ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(6) Federalno ministarstvo dužno je donijeti rješenje po žalbi u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe.

(7) Rješenje Federalnog ministarstva je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.

Član 9.

(1) Uz zahtjev za izdavanje radne dozvole poslodavac je dužan priložiti:

- izvod iz relevantnog registra nadležnog suda ili rješenje o registraciji za obavljanje djelatnosti izdato od nadležnog organa u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima;

- podatke o strancu kojeg namjerava zaposliti u smislu člana 2. ovog zakona, a naročito: ime i prezime, imena i prezimena roditelja, datum rođenja, spol, mjesto prebivališta i adresu stanovanja u zemlji porijekla, broj, datum i mjesto izdavanja važeće putne isprave;

- podatke o radnom mjestu ili vrsti posla, te uvjetima rada;
- dokaz banke kod koje poslodavac ima račun o solventnosti;
- dokaz o izmirenim poreskim obavezama i uplaćenim doprinosima za sve zaposlene uključujući i stranca u slučaju produženja radne dozvole;
- obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca, vrstu stručne spreme i stručnih znanja i kvalifikacija koje se traže za obavljanje tog posla i
- ovjeren prijevod diplome o stručnoj spremi na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Federaciji.

(2) Ukoliko stranac koji namjerava registrovati obrt podnosi zahtjev za izdavanje radne dozvole uz zahtjev je dužan priložiti:

- rješenje o odobravanju obavljanja obrta stranom državljaninu;
- ovjeren prijevod putne isprave ili drugog identifikacionog dokumenta;
- ovjeren prijevod diplome o stručnoj spremi na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Federaciji.

Član 15.

(1) Radna dozvola može se izdati nezavisno od utvrđene godišnje kvote radnih dozvola u sljedećim slučajevima:

- a) strancu koji ima obrazovanje koje odgovara visokom obrazovanju, završenom postdiplomskom ili doktorskom studiju u Federaciji,
- b) strancu čiji se rad u Federaciji zasniva na međunarodnom sporazumu,
- c) strancu koji obavlja ključne poslove u poslovnom subjektu, a koji nije izuzet od potrebe posjedovanja radne dozvole na osnovu međunarodnog sporazuma,
- d) učiteljima ili nastavnicima koji izvode ili pomažu u nastavi u obrazovnim ustanovama zbog svog specifičnog znanja,
- e) profesionalnim sportistima ili sportskim radnicima koji na osnovu valjano zaključenog ugovora rade u Federaciji,
- f) strancu koji je u bračnoj ili vanbračnoj zajednici sa strancem sa odobrenim stalnim boravkom u Bosni i Hercegovini ili je dijete stranca sa odobrenim stalnim boravkom u Bosni i Hercegovini.

(2) U slučaju iz stava (1) tačka a) ovog člana u postupku donošenja odobrenja službeno lice Federalnog zavoda za zapošljavanje vrši provjeru da li na evidencijama nezaposlenih u Federaciji ima lica koja ispunjavaju uslove koje zahtijeva poslodavac za zaključenje ugovora o radu ili ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova sa strancem.

(3) Odobrenje za izdavanje radne dozvole u slučaju iz stava (2) ovog člana izdat će se samo ukoliko nezaposlena lica sa evidencije kantonalnih službi, van mjesta sjedišta poslodavca, ne prihvate ponuđeno zaposlenje.

Član 21.

- (1) O izdatim radnim dozvolama kantonalne službe vode evidenciju u skladu sa Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja ("Službene novine Federacije BiH", broj: 24/06).
- (2) Federalni zavod za zapošljavanje vodi statističke evidencije o izdatim radnim dozvolama koje moraju biti javne i transparentne.
- (3) Podaci o zaposlenim strancima u Federaciji moraju se razvrstavati prema spolnoj strukturi u skladu sa propisima o ravnopravnosti spolova.

Član 22.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na stranca koji:

- a) je član diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili član misije koja ima diplomatski status i kojem je izdata posebna iskaznica;
- b) na osnovu međunarodnog ugovora ima privilegije i imunitete;
- c) u Federaciji obavlja poslove na osnovu međunarodnog sporazuma o stručno-tehničkoj pomoći koji Bosna i Hercegovina zaključi sa drugom državom, međunarodnom organizacijom ili Evropskom unijom, ili provodi projekt u skladu sa takvim međunarodnim sporazumom;
- d) je direktor privrednog društva u većinskom vlasništvu stranog pravnog ili fizičkog lica;
- e) je zaposlenik poslodavca sa sjedištem u drugoj državi sa kojom Bosna i Hercegovina ima zaključen ugovor o socijalnom osiguranju, a upućen je u Federaciju da za njega obavi poslove za period određen tim ugovorom.